

KANCER (25) sb m

c- (15), k- (10).

a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie); teksty nie oznaczają é.

sg N kancer (14). ◇ G kancera (1). ◇ D kancerowi (2). ◇ A kancer (8).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Wrzód, guz złośliwy; gangraena Calep, Cn; polypus Calep; cacoethes, cancer, carcinoma, erysipelas, herpes, nome, phagedaena, phagedaenicum ulcus, therioma, ulcus Cn [cancer – rak BartBydg, Mącz 33b, Calep; – też niemoc niejaka, rak zową Mącz 33b] (25) : Też naprzeciwno Cancerowi która ięth bolączka barzo szkodliwa tak iż mięso pada gdzie się wkorzeni/ á tak weźmi prochu łtego korzenia Wężownikowego FalZioł I 126c, III 35d, IV 3b; Polypus – [...] Kancer nanofie. Calep 819a.

W połączeniach szeregowych (3): Na aperturi ięth dobra maść, iako na Cancer, na fištułę/ na Carbunculus/ y na inŝe apertury y bolączki. FalZioł I 146c, V 109v; A nie kiedy y zdrowe ciało przezeń się czyści. Gdy zaśię (choć z tegoż ciała wynidzie) kancer/ karbunkulus/ morowka/ ábo co temu podobnego: tedy tam plastry mieycá nie máią PowodPr 37.

W porównaniach (5): KromRozm I N3; KrowObr 205; mowa ich szczy się iako kancer WujNT 2.Tim 2/17 [idem] s. 738; Páweł S. z towarzysztwa wiernych wykliná y wyrzuca/ iako wrzód kancer który ciało wŝytko pfuie. PowodPr 38.

Wyrażenia: »bolączka kancer« (2): korzenie Czelidoniowe [...] wyfufza krofty złe w wciech y goij/ á nawięczy bolączcze kancer barzo się przeciwi. FalZioł I 30c, ††2d.

»kancer choroba« (1): Gangraena – Kancer choroba. Calep 447b.

»wrzód kancer; wrzód, który zową kancer« [szyk 11 : I] (5; 7): Też który by człowiek miał Cancer wrzód albo thrąd na łobie/ wwarzywŝi Epitimu^m s polną rutą/ s paprotką, á tego się napijać poranu przez kielo niedziel FalZioł I 50b, I 126c, 146a, 152b, d, II 3c, V 106, 115; KromRozm I N3; KrowObr 205; Przyiechawŝy do Konŝtánthynopolá od wrzodu który zową Káncer vmárl ten okrutnik BielKron 259; PowodPr 38.

Szereg: »fistuła i kancer« (1): Też łok noŝtrzegowy s łokiem czelidonijey/ przyczyniwŝy trochę prochu boliarmeni/ á tego napufzczá y fištułę y na kancer, abowiem wyfufza ty to wrzody FalZioł I 82d. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.].

Synonim: rak.

Cf **KANKIER**